

Na osnovu članova 22. i 24. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Stojan Marković, Zoran Ivošević, Tamara Skrozza, Filip Švarn, Petar Jeremić, Božo Prelević, Nebojša Spaić, Vlado Mareš i Tihomir Trišić, na sednici održanoj 16.1.2014. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „Protekcije za ćerku Jorgovanke Tabaković“, objavljenim 9. decembra 2013. godine, portal „Autonomija.info“ **nije prekršio odredbe Kodeksa novinara Srbije.**

Deo žalbe koji se odnosi na eventualnu povredu prava Milene Tabaković, Komisija je odbacila.

Odluka Komisije biće objavljena i na veb sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Žalbu Savetu za štampu podnela je Jorgovanka Tabaković zbog teksta koji je, pod naslovom „Protekcije za ćerku Jorgovanke Tabaković u RFZO“, 9. decembra objavljen na portalu „021.rs“, a koji su tog i narednog dana preneli i drugi mediji, među kojima i „Autonomija.info“. U tekstu se navodi da je Mileni Tabaković, ćerki guvernerke NBS Jorgovanke Tabaković, novosadska filijala Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje obezbedila „službeni automobil i vozača kako bi dva puta nedeljno išla u Beograd na predavanja“. Takođe je navedeno da se ova odluka odnosi i na Lidiju Bjelovuk, koja takođe studira u Beogradu, te da „prema informacijama do kojih je došao Radio 021, njih dve petkom i subotom u Beograd vozi šofer, koji ih čeka dok ne završe predavanjima, a zatim ih vraća u Novi Sad“. Istaknuto je i da portal nije uspeo da dobije odgovor od RFZO zašto su „ovim dvema zaposlenim obezbeđeni posebni uslovi“. Podnosilac žalbe tvrdi da se „objavlivanjem neistinite vesti“ direktno diskredituje njena ličnost, te da se „zlonamerno navodi javnost da se mimo važećih pravila, korišćenjem položaja ili drugim vidovima nemoralnog ponašanja, članovima moje porodice omogućavaju privilegije zahvaljujući tome što su moja deca“. Tabakovićeva je navela i da nijedan od medija koji su objavili informaciju nije pozvao ni nju, ni njenu ćerku, čime je povređeno osnovno novinarsko pravilo da priča mora da ima dve strane.

Sporna vest je istog dana uklonjena sa portala na kojem je prvobitno objavljena, kao i sa nekih drugih, a Jorgovanka Tabaković u žalbi ističe da je „iznošenje neosnovanih optužbi i kafkijanskih pretpostavki posebno izraženo u vestima koje su usledile nakon

objavljivanja izvorne informacije, a pogotovo u prenosu saopštenja NUNS i NDNV kojim se ističe da je do uklanjanja vesti došlo zbog političkih pritisaka.

U odgovoru na žalbu redakcija portala „Autonomija.info“ istakla je da su ispoštovali sve profesionalne standarde objavljujući kompletnu informaciju, koja sadrži spornu vest, izjavu Jorgovanke Tabaković, saopštenje RFZO i saopštenja udruženja novinara koja konstatuju politički pritisak, centuru i autocenzuru. Na osnovu toga, čak i da je sama vest bila netačna, a nije, ne bi se moglo govoriti o povredi etičkih pravila profesije.

„Jorgovanka Tabaković, guvernerka Narodne banke Srbije, jeste javna ličnost par excellence, koja ima značajno suženo pravo na privatnost, što se prenosi i na članove njene uže porodice, koji su takođe premet interesovanja javnosti jer se privilegije i zloupotrebe mogu na njih prenosi“, ističe se, između ostalog, u odgovoru.

„Autonomija.info“ je navela i da su, pošto za razliku od nekih drugih portala, nisu pod političkim pristiscima povukli vest, doživeli hakerske napade, zbog čega su se oglasi NUNS, NDNV i predstavnicu OEBS-a.

Članovi Komisije za žalbe ocenili je da je žalba neosnovana i da je portal „Autonomija.info“ postupio potpuno u skladu sa pravilima Kodeksa novinara Srbije, prenoseći sve relevantne informacije i reagovanja u vezi sa objavljenom vešću, čiju istinitost niko nije osporio. Za javnost je svakako od značaja vest da, u zemlji koja je po nivou zdravstvene zaštite na poslednjem mestu u Evropi, Republički fond za zdravstveno osiguranje plaća prevoz i vozača zaposlenima koji se školuju u drugom gradu, a to što to pravo, odnosno privilegiju, nema samo ćerka guvernerke Tabaković, ništa ne menja u obavezi novinara da javnost upozna sa tim. Guvernerka Narodne banke jeste javna ličnost, čija je privatnost Kodeksom novinara manje zaštićena od privatnosti „običnih građana“, zbog čega je sasvim razumljivo da su mediji, objavljujući ovu informaciju, naveli da je reč o ćerki guvernerke NBS.

Od značaja za javnost je i da bude upoznata sa tim da postoje pritisci na medije kojima oni nisu u stanju da se odupru, kao i da kod novinara postoje mehanizmi autocenzure.

Komisija je odbacila žalbu u delu koji se odnosi na Milenu Tabaković kao oštećenu, budući da je reč o punoletnoj osobi koja može sama da se obrati Savetu za štampu.

Komisija za žalbe izražava posebnu zabrinutost zbog uklanjanja tekstova sa veb portala i podseća sve novinare i urednike da Kodeks novinara Srbije propisuje obavezu novinara da se suprotstave svakom pritisku na slobodno obavljanje profesije i svakom vidu cenzure i da o tome izveste javnost. Autocenzura se takođe smatra kršenjem profesionalnih i etičkih normi, zbog čega Komisija osuđuje ovakvo ponašanje.

Beograd, 16.1.2014.

Predsedavajući

Stojan Marković